

Główny Inspektorat Sanitarny

Główny Inspektor Sanitarny

HŚ.NZ.530.35.2024.PS
Warszawa, 24 grudnia 2024 r.

Pan
Wojciech Kozak
Dyrektor
Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
w Krakowie

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do wniosku z dnia 22 listopada 2024 r. znak: K.RPI.541.2.14.2024.PP w sprawie zaopiniowania projektu Programu działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem (dalej: Program) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹ (dalej: ustawa OOŚ), proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Program ma na celu zwiększenie ochrony przed powodzią w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem, ze szczególnym uwzględnieniem doliny Wisły - od ujścia Nidy do ujścia Sanu, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów związanych z ograniczeniem niedoborów wody i zapobieganiem skutkom suszy. Program opiera się na celu strategicznym wskazującym, iż koniecznym jest podjęcie działań zmniejszających zagrożenie oraz ryzyko powodziowe w dolinie Wisły na odcinku Kraków - Zawichost. Cel operacyjny Programu zakłada zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły.

W ramach Programu przeanalizowano różne warianty ochrony przed powodzią i w konsekwencji wytypowano trzy warianty operacyjne:

- 1) Wariant OP I - Poldery wzdłuż Wisły (17 szt.) o łącznej pojemności 101,9 mln m³;
- 2) Wariant OP II - Polder przepływowy Koszyce - Szczurowa o pojemności 206,0 mln m³;

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1112

- 3) Wariant OP III - Polder przepływowy Koszyce - Szczurowa + polder wzdłuż Wisły - Przykop o łącznej pojemności 226,5 mln m³.

Dokonując analizy przekazanego materiału przy piśmie z dnia 22 listopada 2024 r. znak: K.RPI.541.2.14.2024.PP, tj.:

- Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Programu;
- projektu Programu,
- załączników do prognozy oddziaływania na środowisko:
 - załącznika 2. Tabele oddziaływań,
 - załącznika 3. Katalog działań łagodzących,
 - załącznika 9. Oddziaływania skumulowane;
- załącznika 1. do projektu Programu pn.: Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego, należy stwierdzić co następuje.

W ocenie Głównego Inspektora Sanitarnego przedłożona prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu odnosi się do wszystkich komponentów wskazanych w piśmie z dnia 28 grudnia 2023 r. znak: HŚ.NZ.530.31.2023.PS.

W zakresie wpływu na ochronę zdrowia i bezpieczeństwa ludzi z Prognozy oddziaływania na środowisko wynika, iż rezultatem zrealizowanego Programu będzie długoterminowe pozytywne oddziaływanie na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, poprzez ograniczenie obszaru i liczby obiektów, które mogą ulec potencjalnemu zalaniu oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności zamieszkanej w rejonie oraz poniżej planowanych polderów. Największy pozytywny wpływ dotyczy wykorzystania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa, który posiada największe możliwości retencji wód powodziowych. Dodatkowo, zrealizowanie polderów, przewidzianych w Programie działań spowoduje wzrost świadomości większego bezpieczeństwa powodziowego na rozpatrywanym obszarze. Ochrona dóbr materialnych będzie wiązała się również z ograniczeniem potencjalnych szkód psychospołecznych, które pojawiają się w trakcie i po wystąpieniu powodzi.

W zakresie oceny oddziaływania na wody w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, iż w wyniku realizacji Programu prognozuje się ochronę ujęć wód powierzchniowych i podziemnych położonych poniżej planowanych polderów. Negatywne skutki mogą wystąpić jedynie w przypadku lokalnych ujęć wody podziemnej, które zinventaryzowano w obrębie Polderu Przykop i Polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa (elementy wariantów OP II i OP III). Wymagać one będą likwidacji i odtworzenia poza obszarem polderów.

Ponadto jak wynika z treści prognozy oddziaływania w obszarze Polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa (wariant OP II i OP III) przewidziano konieczność odcinkowej regulacji Wisły i Uszwicy. Przewidziane prace regulacyjne mogą mieć potencjalny wpływ

na okresowe pogorszenie jakości wody Wisły poniżej prowadzonych prac na kierunku spływu wód. Niemniej, w obrębie polderu nie są zlokalizowane ujęcia wód powierzchniowych. Zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami, jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie RW2000122159 Wisła od Raby do Nidy (w obrębie której prowadzone będą prace) oraz RW20001221799 Wisła od Nidy do Wisłoki (sąsiednie JCWP położone poniżej biegu rzeki):

- nie należą do jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- nie należą do jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

W zakresie wpływu na powierzchnię ziemi i gleby w dokumencie prognozy wskazano, iż w trakcie realizacji polderów niezależnie od wybranego wariantu mogą nastąpić zanieczyszczenia gleby związane z użyciem sprzętu budowlanego, materiałów budowlanych i innych substancji, a także z generowaniem odpadów powstających podczas budowy. Jednakże będzie to oddziaływanie lokalne, krótkoterminowe, które ustanie po zakończeniu prac. Natomiast, eksploatacja polderów pozwoli na zmniejszenie możliwości zanieczyszczenia gleb przez zanieczyszczone wody powodziowe na terenach powodziowych.

W zakresie narażenia na zanieczyszczenia powietrza oraz zanieczyszczenie hałasem w prognozie oddziaływania wskazano, iż oddziaływania o charakterze negatywnym będą dotyczyły głównie etapu realizacji polderów, na etapie realizacji robót budowlanych wystąpią pewne uciążliwości dla ludzi przebywających w sąsiedztwie terenów objętych robotami powodowane przez ciężki sprzęt używany do prac budowlanych. Oddziaływania te będą minimalizowane przy zastosowaniu standardowych rozwiązań wynikających z dobrej praktyki budowlanej.

Dodatkowo zdaniem autorów prognozy oddziaływania zaniechanie realizacji działań Programu może doprowadzić do szkód zarówno w środowisku, jak również spowodować straty ekonomiczne, finansowe i kulturowe oraz zagrozić bezpieczeństwu ludzi. W przypadku braku realizacji działań zaproponowanych w Programie, okresowo zalewane będą tereny, znajdujące się w zasięgu wód powodziowych. W konsekwencji doprowadzić to może do degradacji zalanego obszaru oraz zniszczenia dóbr materialnych (budynki, drogi, uprawy). W warunkach coraz częściej występujących zjawisk ekstremalnych, brak realizacji działań Programu prowadzić będzie do wzrostu ryzyka zagrożenia powodziowego, zwiększenia ryzyka zagrożenie życia ludzi i ryzyka skażenia środowiska naturalnego.

Należy zaznaczyć, że po przyjęciu projektu Programu działania inwestycyjne przewidziane do realizacji, zakwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także mogą wymagać przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko

wynikającej z przepisów ustawy OOS. W ramach takiej procedury – o ile jej przeprowadzenie okaże się konieczne dla konkretnych inwestycji – dokonana powinna być szczegółowa analiza jakościowa oraz ilościowa wpływu danego przedsięwzięcia na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Mając powyższe na uwadze informuję, iż nie wnoszę uwag do przedłożonych dokumentów.

Z wyrazami szacunku

z up. Głównego Inspektora Sanitarnego

Izabela Kucharska

Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/

